

OPSA Senior Fase KABV Kwartaal 2

Hersieningsgids

Graad 9

Uitgebreide tutorsentrumgids vir hersiening voor die Kwartaal 2-assesserings

Hierdie gids som die Kwartaal 2-werk in die Senior Fase op. Dit is ontwerp vir tutorsentrums om hersiening, vaslegging en assesseringsgereedheid te ondersteun. Dit vervang nie die leerdermateriaal, onderwyserriglyne of die formele OPSA-assesseringsinstruksies nie.

Vakke gedek

- Afrikaans Huistaal (AHT)
- English First Additional Language (EFAL)
- Wiskunde
- Natuurwetenskappe
- Tegnologie
- Ekonomiese en Bestuurswetenskappe (EBW)
- Sosiale Wetenskappe: Geografie en Geskiedenis
- Lewensoriëntering
- Skeppende Kunste: Dans, Drama, Musiek en Visuele Kunste

Hoe tutorsentrums hierdie gids moet gebruik

1. Begin by die leerder se huidige werk: identifiseer die KABV-onderwerp, aktiwiteitstipe en assesseringskomponent waarvoor die leerder voorberei.
2. Hersien eers die kennisgedeelte. Leerders moet sleutelbegrippe in hul eie woorde kan verduidelik voordat hulle 'n toets, opdrag of praktiese taak aanpak.
3. Gebruik die woordeskat- en begrippelys as 'n mondelinge kontrole. 'n Leerder wat die terme nie kan verduidelik nie, sukkel gewoonlik met MCQ-vrae en brongebaseerde vrae.
4. Beweeg van onthou na toepassing: vra die leerder om begrippe op voorbeelde, diagramme, data, kaarte, tekste, gevallestudies of praktiese take toe te pas.
5. Gebruik die gereedheidskontrolelyns aan die einde van elke vakafdeling om te besluit of die leerder gereed is vir die OPSA Kwartaal 2-assessering.

Voorgestelde hersieningsritme: 20 minute kennishersiening, 20 minute uitgewerkte voorbeelde of bronwerk, 15 minute selfstandige oefening, en 5 minute mondelinge refleksie of kontrolelyns.

1. Afrikaans Huistaal (AHT)

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	Afrikaans Huistaal: Kwartaal 2-vaslegging van mondelinge bespreking, lees en kyk, visuele tekste, advertensies, letterkunde, resensie-/dokumentêre skryfwerk, kennisgewings, agenda en notule, en gevorderde taalstrukture.
Assesseringsverband	Mondeling/luister-en-praat, skryftaak, begripstoets, taal in konteks, letterkunde en skryfwerk in die halfjaarevaluering.

Wat die leerder moet hersien

- Luister en praat: groep- of forumgesprek, mondelinge reaksie op tekste, luister vir hoof- en ondersteunende idees, en ontleding van advertensies of oordedende tekste.
- Lees en kyk: drama, kortverhale, volksverhale, romanuittreksels, gedigte, advertensies, spotprente, grafieke en ander visuele of multimediatekste.
- Begrip: letterlike, afleidings-, evaluerende en waarderende vrae; herken vooroordeel, weglating, seleksie, emosionele taal en manipulasie.
- Skryf: resensie, dokumentêre reaksie, kennisgewing, agenda en notule, advertensieresensie, dagboekinskrywing, grondwet- of beleidstekes waar van toepassing.
- Taalstrukture: sinsoorte, direkte en indirekte rede, bedrywende en lydende vorm, tye, werkwoorde, voornaamwoorde, kongruensie, woordvorming, leestekens en woordeskate in konteks.

Sleutelwoordeskate en begrippe

- Vooroordeel, stereotipe, manipulasie, emosionele taal, weglating, seleksie, teikengehoor, oordeding, visuele leidraad.
- Agenda, notule, kennisgewing, dokumentêre, resensie, formele register, besluit, aksiepunte.
- Konkrete en abstrakte selfstandige naamwoorde, samestellings, stamme, voorvoegsels, agtervoegsels, paronieme, nuutskepping, metonimia, sinoniem en antoniem.
- Tema, motief, simbool, dramatiese spanning, dialoog, verhoogaanwysing, verteller, spreker, beeldspraak en toon.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Gebruik een advertensie en laat die leerder verduidelik hoe woorde, uitleg, beelde en lettertipe die leser beïnvloed.
- Oefen formele vergaderingstekste: agenda voor die vergadering, notule ná die vergadering, en aksiepunte met verantwoordelike persone.
- By letterkunde moet die leerder verder as die storielyn beweeg: hoe verander 'n karakter, hoe ontwikkel konflik en watter boodskap dra die teks?
- Oefen taal deur redigering: gee 'n paragraaf met foute in kongruensie, leestekens, tyd en woordkeuse.
- Leer eksamenantwoorde as volledige antwoorde: punt, bewys, verduideliking.

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan 'n visuele of oordedende teks ontleed en vooroordeel of manipulasie identifiseer.
- Kan 'n kennisgewing, agenda en notule in formele formaat skryf.
- Kan hoëorde-begripsvrae met redes beantwoord.
- Kan 'n paragraaf vir taal, leestekens en woordkeuse redigeer.
- Kan temas en karakterontwikkeling met teksbewys verduidelik.

2. English First Additional Language (EFAL)

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	English First Additional Language: Kwartaal 2-vaslegging van mondelinge bespreking, lees en kyk, visuele tekste, advertensies, letterkunde, resensie-/dokumentêre skryfwerk, kennisgewings, agenda en notule, en gevorderde taalstrukture.
Assesseringsverband	Mondeling/luister-en-praat, skryftaak, begripstoets, taal in konteks, letterkunde en skryfwerk in die halfjaarevaluering.

Wat die leerder moet hersien

- Luister en praat: groep- of forumgesprek, mondelinge reaksie op tekste, luister vir hoof- en ondersteunende idees, en ontleding van advertensies of ooredende tekste.
- Lees en kyk: drama, kortverhale, volksverhale, romanuittreksels, gedigte, advertensies, spotprente, grafieke en ander visuele of multimediatekste.
- Begrip: letterlike, afleidings-, evaluerende en waarderende vrae; herken vooroordeel, weglating, seleksie, emosionele taal en manipulasie.
- Skryf: resensie, dokumentêre reaksie, kennisgewing, agenda en notule, advertensieresensie, dagboekinskrywing, grondwet- of beleidstekes waar van toepassing.
- Taalstrukture: sinsoorte, direkte en indirekte rede, bedrywende en lydende vorm, tye, werkwoorde, voornaamwoorde, kongruensie, woordvorming, leestekens en woordeskate in konteks.

Sleutelwoordeskate en begrippe

- Vooroordeel, stereotipe, manipulasie, emosionele taal, weglating, seleksie, teikengehoor, ooreding, visuele leidraad.
- Agenda, notule, kennisgewing, dokumentêr, resensie, formele register, besluit, aksiepunt.
- Konkrete en abstrakte selfstandige naamwoorde, samestellings, stamme, voorvoegsels, agtervoegsels, paronieme, nuutskepping, metonimia, sinoniem en antoniem.
- Tema, motief, simbool, dramatiese spanning, dialoog, verhoogaanwysing, verteller, spreker, beeldspraak en toon.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Gebruik een advertensie en laat die leerder verduidelik hoe woorde, uitleg, beelde en lettertipe die leser beïnvloed.
- Oefen formele vergaderingstekste: agenda voor die vergadering, notule ná die vergadering, en aksiepunte met verantwoordelike persone.
- By letterkunde moet die leerder verder as die storielyn beweeg: hoe verander 'n karakter, hoe ontwikkel konflik en watter boodskap dra die teks?
- Oefen taal deur redigering: gee 'n paragraaf met foute in kongruensie, leestekens, tyd en woordkeuse.
- Leer eksamenantwoorde as volledige antwoorde: punt, bewys, verduideliking.

Assesseringsgereedheidskontrolelye

- Kan 'n visuele of ooredende teks ontleed en vooroordeel of manipulasie identifiseer.
- Kan 'n kennisgewing, agenda en notule in formele formaat skryf.
- Kan hoëorde-begripsvrae met redes beantwoord.
- Kan 'n paragraaf vir taal, leestekens en woordkeuse redigeer.
- Kan temas en karakterontwikkeling met teksbewys verduidelik.

3. Wiskunde

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	KABV Kwartaal 2 Wiskunde fokus op konstruksies, 2D-meetskunde, kongruente en gelykvormige driehoeke, reguitlynmeetskunde, Pythagoras, en meting met oppervlakte en omtrek.
Assesseringsverband	Een Kwartaal 2-toets, een ondersoek of opdrag, en 'n halfjaareksamen. Meetkundige redenasie en duidelike werk is noodsaaklik.

Wat die leerder moet hersien

- Meetkundige konstruksies: konstrueer 30° , 45° en 60° hoeke, halveer hoeke en ondersoek eienskappe van driehoeke en vierhoeke.
- Eienskappe van driehoeke, vierhoeke en veelhoeke met korrekte definisies en hoekverwantskappe.
- Kongruente driehoeke en voorwaardes vir kongruensie; gelykvormigheid en proporsionele redenering.
- Reguitlynmeetskunde: hoeke op reguit lyne, om 'n punt en by parallelle lyne; los onbekende hoeke op met redes.
- Pythagoras: pas die stelling toe in reghoekige driehoeke en saamgestelde figure om onbekende lengtes te bereken.
- Oppervlakte en omtrek van eenvoudige en saamgestelde 2D-figure.

Sleutelwoordeskat en begrippe

- Halveer, konstrueer, stelling, kongruent, gelykvormig, proporsioneel, snylyn, parallelle lyne, ooreenkomstige hoeke, verwisselende hoeke, ko-binnehoeke, skuinssy, reghoek, saamgestelde figuur.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Laat die leerder 'n netjiese diagram teken voor elke meetkundige berekening.
- Vereis redes vir elke hoekstap. 'n Korrekte getal sonder rede is nie genoeg vir begrip nie.
- Hersien Pythagoras met geëtiketteerde reghoekige driehoeke en daarna woordprobleme.
- Koppel gelykvormigheid aan skaalfaktore en proporsionele sye.
- Gebruik gemengde meetkundevrae sodat leerders die regte metode moet kies.

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan akkurate liniaal-en-passer-konstruksies voltooi.
- Kan kongruente en gelykvormige driehoeke identifiseer en motiveer.
- Kan onbekende hoeke met korrekte redes oplos.
- Kan Pythagoras korrek in reghoekige driehoeke gebruik.
- Kan oppervlakte en omtrek van saamgestelde figure bereken.

4. Natuurwetenskappe

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	Natuurwetenskappe Kwartaal 2 fokus op verbindings, chemiese reaksies, reaksies van metale en nie-metale met suurstof, sure, basisse, pH, neutralisasie en suurreaksies met metale, metaaloksiede en karbonate.
Assesseringsverband	Praktiese taak of ondersoek, Kwartaal 2-toets en halfjaareksamen. Leerders moet reaksiewaarnemings aan reaktante, produkte en vergelykings koppel.

Wat die leerder moet hersien

- Elemente en verbindings: metale, nie-metale en halfmetale; benoeming van eenvoudige verbindings.
- Chemiese reaksies en vergelykings: reaktante, produkte, behoud en herrangskikking van atome, en eenvoudige balanseringsidees.
- Reaksies van metale met suurstof: metaaloksiede, roesvorming en voorkoming van roes.
- Reaksies van nie-metale met suurstof: nie-metaaloksiede soos koolstofdiksied en swaweldioksied.
- Sure, basisse en pH: pH-skaal van 1 tot 14, universele indikator en natuurlike indikators.
- Neutralisasie: suur plus basis en alledaagse toepassings.
- Sure met metaaloksiede, metaalkarbonate en metale; verwagte produkte soos soute, water, koolstofdiksied of waterstof.

Sleutelwoordeskat en begrippe

- Verbinding, metaal, nie-metaal, halfmetaal, reaktant, produk, chemiese vergelyking, oksied, roes, korrosie, pH, universele indikator, suur, basis, neutralisasie, sout, karbonaat, waterstof, koolstofdiksied.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Hersien pH met 'n getallelyn van 1 tot 14.
- Gebruik reaksietabelle: reaktante links, produkte regs, waarnemings in die middel.
- Oefen algemene vergelykings soos suur + basis → sout + water.
- Vergelyk roesvoorkoming: verf, olie, galvanisering of platering.
- Gebruik woordvergelykings voordat simboolvergelykings gedoen word.

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan reaktante en produkte in algemene reaksietipes benoem.
- Kan roes en roesvoorkomingsmetodes verduidelik.
- Kan stowwe as suur, basies of neutraal klassifiseer deur pH.
- Kan neutralisasie en suur-karbonatreaksies beskryf.
- Kan eenvoudige chemiese vergelykings en waarnemings interpreteer.

5. Tegnologie

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	Tegnologie Kwartaal 2 fokus op meganiese stelsels en beheer: pneumatika, hidroulika, katrolle, ratte, beheermeganismes en stelseldiagramme. Leerders voltooi gewoonlik 'n mini-PAT wat stelsels vir meganiese voordeel integreer.
Assesseringsverband	Mini-PAT plus toets. Leerders moet ondersoek, ontwerp, stelselbegrip, tekeninge, prototipe of model en evaluering toon.

Wat die leerder moet hersien

- Pneumatiese en hidrouliese stelsels: gebruik van lug of vloeistof om krag oor te dra.
- Pascal se beginsel in eenvoudige terme en toepassings soos hidrouliese pers, hidrouliese domkrag en spuitstelsels.
- Katrolle: vaste katrol, beweegbare katrol en blok-en-takel; draende toue en meganiese voordeel.
- Beheermeganismes: ratel en pal, remme, klampe en sluitmeganismes.
- Ratte: spur-ratte, tussenrat, keëlratte, tandstang en kleinrat, wurmrat.
- Stelseldiagramme en ontwerp-tekeninge, insluitend eenpuntperspektief waar vereis.
- Ontwerpoorwegings: doelgeskiktheid, gebruikerbehoefte, ergonomie, veiligheid, estetika, koste en materiale.

Sleutelwoordeskat en begrippe

- Pneumaties, hidroulies, druk, krag, Pascal se beginsel, meganiese voordeel, katrol, blok-en-takel, rat, ratverhouding, ratel, pal, tandstang en kleinrat, wurmrat, stelseldiagram, invoer, proses, uitvoer.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Gebruik spuitdemonstrasies om lug en water se saamdrukbaarheid te vergelyk.
- Laat leerders kragoordrag in 'n stelsel van invoer na uitvoer volg.
- Gebruik diagramme om draende toue in katrolstelsels te tel.
- Gee ratpare en vra rigting- en spoedvrae.
- Kontroleer dat die ontwerp-oplossing duidelik aan die probleemstelling gekoppel is.

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan tussen pneumatiese en hidrouliese stelsels onderskei.
- Kan verduidelik hoe katrolle of ratte meganiese voordeel gee.
- Kan algemene beheermeganismes identifiseer en verduidelik.
- Kan 'n basiese stelseldiagram teken of interpreteer.
- Kan 'n meganiese ontwerp teen die opdrag en spesifikasies evalueer.

6. Ekonomiese en Bestuurswetenskappe (EBW)

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	EBW Kwartaal 2 fokus op krediettransaksies met debiteure, prysteorie en sektore van die ekonomie.
Assesseringsverband	Klastoets of datarespons-taak en halfjaareksamen wat Kwartaal 1 en 2 dek.

Wat die leerder moet hersien

- Krediettransaksies: kredietverkope, debiteure, ontvangste van debiteure, debiteurtoelaes en afslag.
- Nasionale Kredietwet in breë trekke en verantwoordelike kredietgedrag.
- Debiteurejoernaal, Debiteure-afslagjoernaal en ontvangste van debiteure in die Kontantontvangstejoernaal.
- Prysteorie: wet van vraag en aanbod, vraagskedule, aanbodskeodule en grafieke.
- Ewewigsprys en -hoeveelheid; veranderinge in hoeveelheid gevra of aangebied; toename en afname in vraag of aanbod.
- Sektore van die ekonomie: primêre, sekondêre en tersiêre sektore; verhoudings tussen sektore.
- Volhoubare gebruik van hulpbronne en vaardighede benodig in verskillende sektore.

Sleutelwoordeskat en begrippe

- Debiteur, kredietverkoop, toelae, afslag, vraag, aanbod, ewewig, markprys, primêre sektor, sekondêre sektor, tersiêre sektor, volhoubaarheid, hulpbron.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Gebruik 'n winkelvoorbeeld om kredietverkope en debiteure te verduidelik.
- Oefen vraag- en aanbodsgrafieke met korrek benoemde asse.
- Vra wat met vraag gebeur as prys styg of daal.
- Gebruik werklike besighede om ekonomiese sektore te klassifiseer.
- Gee datarespons-oefening: lees 'n tabel, teken 'n grafiek, verduidelik die patroon.

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan basiese debiteurtransaksies konseptueel verduidelik en aanteken.
- Kan vraag- en aanbodskeodule en -kurwes interpreteer.
- Kan ewewigsprys en -hoeveelheid identifiseer.
- Kan besighede in die drie ekonomiese sektore klassifiseer.
- Kan verduidelik waarom volhoubare hulpbrongebruik belangrik is.

7. Sosiale Wetenskappe: Geografie en Geskiedenis

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	Sosiale Wetenskappe Kwartaal 2 dek Geografie: ontwikkelingskwessies; en Geskiedenis: die Kerntydperk en die Koue Oorlog.
Assesseringsverband	Een Geografie-assessering en een Geskiedenis-assessering. Leerders benodig begripsdefinisies, kaartinterpretasie, data-interpretasie en brongebaseerde redenering.

Wat die leerder moet hersien

- Geografie - betekenis van ontwikkeling, insluitend ekonomiese, sosiale en omgewingsaspekte.
- Geografie - meet van ontwikkeling deur aanwysers soos lewensverwagting, opvoeding en BBP per capita, met die Menslike Ontwikkelingsindeks.
- Geografie - verskille in ontwikkeling tussen lande en streke met kaarte en data.
- Geografie - faktore wat ontwikkeling beïnvloed: kolonialisme, handelswanbalanse, tegnologie, industrialisasie, gesondheid, opvoeding en politieke stabiliteit.
- Geografie - geleenthede vir ontwikkeling: billike handel, alternatiewe ontwikkeling, volhoubare ontwikkeling, opvoeding, landelike ontwikkeling en gemeenskapsinisiatiewe.
- Geskiedenis - spanning tussen die VSA en USSR na die Tweede Wêreldoorlog.
- Geskiedenis - atoombomme, begin van die Kerntydperk en debatte oor regverdiging.
- Geskiedenis - supermoondhede, kapitalisme, kommunisme, wapenwedloop, ruimtewedloop, verdeling van Duitsland en Berlynse Muur.
- Geskiedenis - einde van die Koue Oorlog, val van die Berlynse Muur en val van die Sowjetunie.

Sleutelwoordekat en begrippe

- Ontwikkeling, MOI, BBP per capita, lewensverwagting, geletterdheid, kolonialisme, billike handel, volhoubare ontwikkeling, kapitalisme, kommunisme, supermoondheid, Koue Oorlog, wapenwedloop, ruimtewedloop, Berlynse Muur.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Gebruik MOI-kaarte en laat leerders patrone en moontlike redes identifiseer.
- Oefen die interpretasie van ontwikkelingsdata en verduidelik tendense.
- Vergelyk ekonomiese groei met volhoubare ontwikkeling.
- Vir Geskiedenis: bou 'n tydlyn van 1945 tot 1991.
- Gebruik debatvrae: Was Hiroshima en Nagasaki geregverdig? Waarom was die Koue Oorlog “koud”?

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan ontwikkeling definieer en verduidelik hoe dit gemeet word.
- Kan ontwikkelingskaarte of datatabelle interpreteer.
- Kan faktore verduidelik wat ontwikkeling bevorder of beperk.
- Kan kapitalisme en kommunisme eenvoudig vergelyk.
- Kan kerngebeure van die Koue Oorlog en die einde daarvan verduidelik.

8. Lewensoriëntering

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	Lewensoriëntering Kwartaal 2 fokus op grondwetlike regte en verantwoordelikhede, grondwetlike waardes, rolmodelle, opsies ná Graad 9 en liggaamlike opvoeding deur individuele of spansportbeplanning.
Assesseringsverband	Halfjaareksamen plus Liggaamlike Opvoedingstaak.

Wat die leerder moet hersien

- Burgerregte en verantwoordelikhede, insluitend respek vir mense met gestremdhede en mense wat deur MIV/VIGS geraak word.
- Nasionale en internasionale dae en deelname aan 'n plaaslike viering of bewusmakingsaktiwiteit.
- Grondwetlike waardes en hoe dit in die daaglikse lewe toegepas word.
- Positiewe en negatiewe rolmodelle; rolmodelle wat grondwetlike waardes handhaaf.
- Opsies ná Graad 9: Nasionale Senior Sertifikaat-pad en Nasionale Sertifikaat Beroepsgerig by TVET-kolleges.
- Implikasies van vak- en padkeuses vir toekomstige studie en werk.
- Werkplekverantwoordelikhede en geleenthede.
- Liggaamlike Opvoeding: wedstrydplan vir individuele of spansport, veiligheid, deelname en bewegingsprestasie.

Sleutelwoordskat en begrippe

- Burger, verantwoordelikheid, grondwetlike waarde, waardigheid, gelykheid, vryheid, gestremdheidsregte, MIV/VIGS-bewustheid, rolmodel, NSS, NCV, TVET-kollege, wedstrydplan.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Gebruik gevallestudies om regte en verantwoordelikhede toe te pas.
- Laat leerders twee opsies ná Graad 9 vergelyk en die gevolge van elkeen verduidelik.
- Bespreek rolmodelle volgens waardes en gedrag, nie gewildheid nie.
- Gebruik 'n eenvoudige besluitnemingstabel vir vakkeuses en loopbaangevolge.
- Vir LO: laat leerders strategie, rolle, reëls en veiligheid beplan.

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan grondwetlike waardes op alledaagse situasies toepas.
- Kan respek vir gestremdheids- en MIV/VIGS-regte in voorbeelde toon.
- Kan NSS- en NCV-opsies ná Graad 9 vergelyk.
- Kan verduidelik hoe keuses toekomstige werk en studie beïnvloed.
- Kan 'n veilige wedstrydplan ontwerp of verduidelik.

9. Skeppende Kunste: Dans, Drama, Musiek en Visuele Kunste

Komponent	Beskrywing
KABV Kwartaal 2-fokus	Skeppende Kunste Kwartaal 2 word as vier dissiplines vir hersiening hanteer: Dans, Drama, Musiek en Visuele Kunste. Leerders kies of word gewoonlik in twee kunsvorme geassesseer, maar tutorsentrums behoort die inhoud oor al vier te ken.
Assesseringsverband	Geskrewe of praktiese assessering per gekose kunsvorm. Praktiese werk moet deur terminologie, refleksie en prosesbewyse ondersteun word.

Wat die leerder moet hersien

- Dans: uitvoering - veilige danspraktyk, opwarming, opgeligte sentrum, kernstabiliteit, enkel-/knie-/skouermobiliteit, pliés, opstaanbewegings, draaie, spronge en inheemse Suid-Afrikaanse dansstappe.
- Dans: komposisie - partnerverhoudings, ontmoet/skei, roep/antwoord, blind/lei, positiewe/negatiewe vorms, gewig gee/ontvang, unisono en kanon.
- Drama: vaardighede - fonasie, resonansie en fisiese skep van 'n omgewing.
- Drama: individuele uitvoering - poësie, gedramatiseerde prosa of monoloog met frasering, pouses, toon, intonasie, karakterisering, stemming en gehoorimpak.
- Drama: media - stereotipes, tipering, etikettering en voorraadkarakters in teater, film, televisie en radio.
- Musiek: geletterdheid - majeurtoonlere C, G, D en F, G- en F-sleutel, toonsoorttekens, hulplyne, intervalle en drieklanke I, IV en V.
- Musiek: luister en uitvoering - reggae, kwaito, R&B of Afrika-jazz; persoonlike reaksie op kunstenaar, ritme, tempo, instrumente, stemme en lirieke; toonsetting van twee digreëls.
- Visuele Kunste: 3D - papiermaché, karton of eie materiale vir publieke beeldhouwerk of tema-konstruksie; 2D-verfwerk en logo-/motiefontwerp met beeld en teks.

Sleutelwoordeskat en begrippe

- Dans: houding, belyning, lokomotories, nie-lokomotories, energie, tyd, ruimte, krag, unisono, kanon, improvisasie.
- Drama: resonansie, artikulasie, karakterisering, vertelling, dialoog, monoloog, prysgedig, stereotipe, gehoorkontak.
- Musiek: ritme, pols, tempo, dinamiek, toonhoogte, toonleer, sleutel, notasie, ostinato, riff, instrumentfamilie, komposisie.
- Visuele Kunste: lyn, vorm, toon, tekstuur, kleur, kontras, proporsie, klem, eenheid, simboliek, komposisie, vakmanskap.

Tutorsentrum-hersieningsriglyne

- Hersien Skeppende Kunste nie net as teorie nie. Leerders moet uitvoer, skep, waarneem, reflekteer en korrekte terminologie gebruik.
- Vir Dans en Drama: gebruik kort uitvoeringsiklusse - opwarm, voer uit, kry terugvoer, verbeter, voer weer uit.
- Vir Musiek: kombineer luister, klap of sing en geskrewe terminologie.
- Vir Visuele Kunste: laat leerders proseskeuses verduidelik: materiale, tema, simbole en ontwerpbeginsels.
- Gebruik rubrieke of kontrolelyste sodat uitvoeringsverwagtinge sigbaar is.

Assesseringsgereedheidskontrolelys

- Kan kernterminologie van die dissipline verduidelik en demonstreer.
- Kan respekvol oor eie en ander se kreatiewe werk reflekteer.
- Kan praktiese keuses aan tema, stemming, doel of gehoor koppel.
- Kan proseswerk of voorbereiding toon, nie net finale uitvoering/produk nie.
- Kan basiese geskrewe vrae oor die gekose kunsvorme beantwoord.

Slotnota vir tutors

'n Leerder is gereed vir die Kwartaal 2-assessering wanneer hy/sy die inhoud mondeling kan verduidelik, dit op nuwe voorbeelde kan toepas, oefenvrae sonder kopiëring uit notas kan voltooi, en eie foute ná terugvoer kan regstel.